

**Den skotske Maade at pløie paa eller
Anviisning til Bed- og Dril-Pløining,**
 efter de bedste udenlandske Skrifter,
 udgivet af S. Nathhorst,
 (oversat af det Svenske ved G.....g*).

F o r o r d.

Da der ved enhver Præmiepløining meddeles Underretning om, hvorledes et Bed bør pløies, og da man ganske har savnet nogen fuldstændig Afhandling om Maaden, hvorpaa en i Bede pløiet Mark fremdeles bør behandles med Plov, saa har Udgiveren af dette lille Skrift troet at gjøre Nutiden en Tjeneste ved at udarbejde en saa let fattelig og fuldstændig Anviisning angaaende Bedpløining og Raddyrkning, at den kan tjene enhver forstandig Plovkarl til Veiledning og Underretning. Hensigten med dette Skrift er derfor, at tjene alle dem, som ei have besøgt noget Landvæseninstitut, til en Veiledning ved Udførelsen af de nye Pløinings-

*) Kærværende lille Afhandling af Herr Nathhorst jun. vil, troer jeg, ikke være uden Nytte. Et Udtag deraf turde maaskee have været at foretrække for denne fuldstændigere Oversættelse; men i Erkjendelse af den større Vanskelighed ved at faae hiint tilfredsstillende besørget, har jeg ikke kunnet undlade at opmuntre en dygtig ung Landmand til at paatage sig Oversættelsen. For Trydeligheds Skyld ere nogle af Originalens Gjentagelser udeladte.

N. G. Hofman (Bang).

maader og at være til Hjælp ved Udførelsen for dem, som selv have gjort sig bekendte med disse. Denne Afhandling turde derfor muligen egne sig til Uddeling ved Præmiepløininger og ved Instituter til Besparelsen af en Elevs altid kostbare Tid, som optages ved Afstrivning af haandskrevne Collegier.

De bedste skotske Bærker ere lagte til Grund for dette Skrift, og blandt dem fornemmelig the book of the farm; dog har Udgiveren det Haab, at denne lille Afhandling overtræffer i Detailbeskrivelfernes Fuldstændighed og Nøiagtighed enhver af dem, som hidtil ere udkomne. Maatte den møde en velvillig Modtagelse; thi ellers kan den ikke blive til megen Gavn, hvilket dog er Udgiverens Ønske.

Forf.

Første Capitel.

Paa enhver Eiendom, hvor Markerne ere jævne og hvor de behørigte Brak- og Hegnsgrøfter ere tilstede, maa ogsaa et bedre Agerbrug indføres end det almindelige. Den bedste Maade, hvorpaa Landmanden kan pløie sin Jord, er, at danne Agrene saaledes, at alt det overflødige Vand, hvad enten det er af Regn eller Sne, kan afløbe; de maae tillige være saa jævne som muligt, for ved hver Pløining at modtage en efter Omstændighederne passende Form. Herved undviges de Banfeligheder, som meget runde Agre medføre, saasom: at Madsjorden samles i Bedets Ryg paa Sidernes Beføstning, hvoraf atter følger, at Jorden

ikke bliver ligeligen tør, Sæden kommer ujevn op over hele Bedet, medens Ryggene om Foraaret blottes for Sne og Siderne lide baade af Sne og Is. Endvidere indtræffer den Vanskelighed, at man ei kan anvende den ved Brak og Rodfrugters Dyrkning væsentlige Tværpløining; Vanskeligheden ved paa saadanne Marker at anvende forbedrede Redskaber, saasom: Plove, Saaemaskiner m. m.; og i Almindelighed en vanskeligere Bearbejdning af Jorden før Saaningen. Den Pløiningsmaade, som i dets Sted bør anvendes og som senere skal beskrives, er bleven kaldet den skotske, fordi den er udgaaet fra Skotland, hvor man har opnaaet den største Fuldkommenhed i at bearbejde Jorden med Plov. Denne Pløiningsmaade fordrer visse- lig mere Umage og Nøiagtighed, end den sædvanlige; men enhver practiff Jordbruger veed meget vel, at man ei kan faae større Afgrøde af Jorden uden ved forøget Arbeide og man maa da ikke styre den Møie, som denne Maade medfører, for derved at opnaae en rigere Høst.

Inden selve Bedpløiningen beskrives, skulle vi først affhandle, hvad der er at iagttage, førend den udføres. Det første man maa lægge Mærke til er:

Bedenes Beliggenhed.

Bedenes Anlæg rettes i Særdeleshed efter Markens naturlige Fald og bør, naar dette er lidet eller passende stærkt, altid blive paa langs med Faldet, for at Regnvandet hurtigt kan løbe af. Er derimod Faldet saa stærkt, at man befrygter Vandet skal stykke Mad-

jorden bort og udfære Marken, bør Bedene lægges saaledes, at de faae mindre Fald og derfor lægges til en anden Side, hvor der er tilstræffeligt Fald for Vandet, eller ogsaa lægges paatvers. Noget bestemt Grændse, som Faldet ei bør overskride, kan ei bestemmes, da det beroer paa Jordens større eller mindre Fasthed; men man kan let overbevise sig, om der er Fare for Markens Udfæring eller ei.

Foruden Faldet bestemmes ogsaa Bedenes Beliggenhed tildeels efter Himmelstrøgene, saa at, om en Mark har lige stærkt Fald til 2 Sider og man har Valg mellem Bedenes Beliggenhed, bør man helst lægge dem i Nord og Syd, da derved saavel begge Bedets Sider, som Vandsurene ligge frie for Solen.

Ogsaa tilraades, at affstikke de Bede, som skulde lægges sraas over et stærkt Fald, i en saadan Retning, at Hestene, naar de gaae op ad, vælte Juren ned ad og omvendt.

Markens Form bestemmer stundom ganske Bedenes Beliggenhed uden Hensyn til disse Regler, f. Ex. ved en lang, men smal Mark, hvor Bedene lægges paa langs og ei tværs over Marken, hvorved man dog maa sørge for Vandets behørigte Aflob.

Efterat Bedenes Beliggenhed er bleven bestemt, maa man iagttage

Bedenes Brede.

Herved gjælder den Regel, altid at rette Bedenes Brede efter Jordsmønt og Beliggenhed. Jo stivere Jord og jo mindre Hældning, desto smallere bør Be-

dene gjøres, hvorimod de bør gjøres bredere paa let Jord og ved stærkt Fald.

I Skotland bruger man selv paa den stiveste Jord ikke gjerne smallere end 15 og ei over 18 Fods brede Bede. Smallere Bede forøge Arbeidet, fordi Opsuringen og Vandsurene blive flere, og disse ere ved Bedpløining det besværligste. Gjøres Bedene bredere end 18 Fod, saa maae de paa den stivere Jord kastes mere end een Gang sammen, for at faae Runding nok; ligeledes vilde Vandsurene paa stiv Jord, isald Bedene havde nogen større Længde, faae for meget Vand at lede bort. Paa den anden Side spares ikke Arbeide ved bredere Bede, da Ploven ved Enden af hvert Bed fjøres tomt o: uden at optage nogen Fure ved Bendingerne, og jo bredere Bedene ere, desto længere blive Bendingerne. Derfor verler i Skotland Bedenes Brede kun mellem 15 og 18 Fod. I England gjøres derimod, paa Grund af et fugtigt Klima, Bedene blot 10 til 12 Fod brede.

Bedenes Længde retter sig for størstedelen efter Jordsmon og Beliggenhed; men bestemmes ogsaa for en Deel efter hvad Trækdyr man bruger, saaledes at, om man anvender Stude til Pløining, bør Agrene være fortere, end om Heste alene anvendes. Aarsagen er, at Studen før Hesten bliver træt af i raast Skridt at gaae langt uden at puste, hvilket dog skeer i hver Bending. Hvor derfor Stude anvendes til Pløining, har man Agrene omtrent 80 Favne lange, hvorimod man i Skotland, hvor Hesten alene anvendes til Pløining, anseer 125—150 Favne for et Beds passende Længde.

Paa lettere Jord kan Bedene gjøres længere end paa stiv Jord, fordi Pløiningen er mindre besværlig og Jurene have mindre Vand at bortføre end paa den sidste. Have Bedene et meget lille eller meget stærkt naturligt Fald, bør de ei gjøres lange, fordi Vandet enten ei kan løbe af, eller løber saa hurtigt, at Jorden staares ud. En Hældning, som uden at være for stærk, dog fuldkommen kan tage mod Vandet, er en nødvendig Betingelse for Bedenes betydelige Længde.

Bedenes Runding.

Denne bør ei være større, end at Vandet fuldkomment kan løbe af; meer eller mindre gjør snarere Skade end Gavn. En Hovedsag er, at Bedene ere jevne, saa at ingen Fordybninger paa Grund af ujevn Pløining opkomme, da Vandet bliver staaende her og gjør Skade. Blot et Par Tommers Runding paa et 16—18 Fods bredt Bed er tilstrækkelig paa stivere Jord. Paa let Jord ønsker man at faae Bedene jevne uden al Runding; næsten jevne Bede med dybe Vandfurer paa begge Sider er det tjenligste paa de fleste Jorder. Kun paa kolde, stive, jevntliggende, ei fuldkommen afgroftede Leerjorder ere hvælvede Bede fordeelagtige. Paa saadan Jord løstes Madsjorden over det kolde vaade Underlag, og man kan paa denne Maade erholde Sædafgrøder af en Jord, som dog forresten bedre kunde anvendes til Eng end til Ager.

Forpløininger.

Naar en Mark pløies i Bede, bliver ved Enden af disse et Stykke upløiet Jord, hvis Retning er modsat Bedene; disse Stykker, som siden særffilt lægges i

Bede og paa hvilke Trædyrene vende, kaldes Forpløininger. Ligesom for de øvrige Bede, maa ogsaa for disse bestemmes en vis Brede. Ofte gjøres Forpløiningerne ligesaa brede, som de øvrige Bede, blot forudsat, de ei ere smallere end 14 Fod, som en Forpløining bør holde, for at svare til sin Hensigt. Bequemest gjøres Forpløininger 16—18 Fod brede, og da de sædvanlig ligge ved Siden af større aabne Grøfter, saa har man selv paa vaad, stiv Jord ikke at frygte for, at de skulle lide af Jugtighed. Deres Længde bestemmes ganske efter Markens, og kan ofte være flere Gange saa lang, som de øvrige Bede. Dette hindrer dog ei, naar Trædyrene blot ikke drives stærkere end at de faae Tid til at trække Beiret under Pløiningen; thi da der kun ere saa Forpløininger i en Mark, spilder man ikke megen Tid med dem, om de ogsaa skulde pløies langsommere, end de øvrige Bede. Desuden har Forpløiningernes Længde ikke nogen Indflydelse paa Vandets Aflob, da mangfoldige Stikrender gjøres over samme.

Hvorledes disse Agre fastes ud og sammen, skal længere hen anføres.

Den practiske Udførelse.

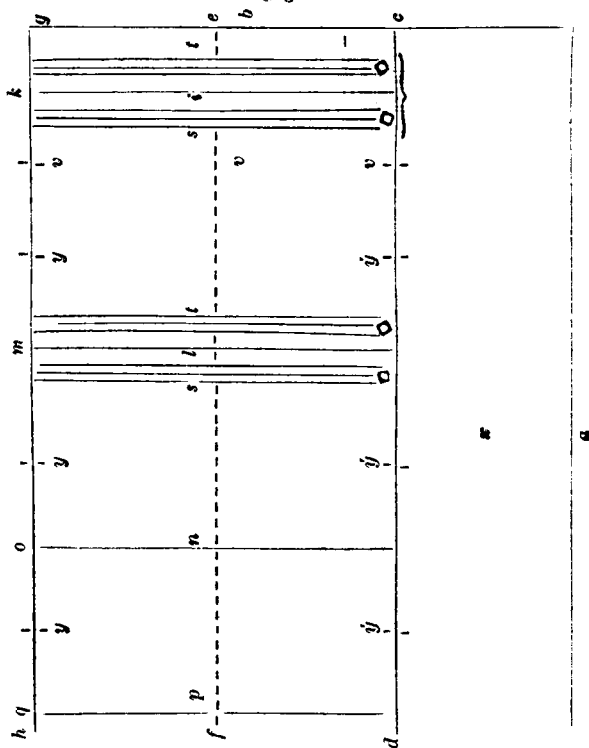
Bedopsuring paa Marken.

En Mark, som skal lægges i Bede, maa forub være fuldkommen planeret, og dens Overflade jevn. Til Bedenes Afstikning udfordres tvende Maalestænger, inddeelte i Fod. Deres Længde bør være det halve af den for Bedene bestemte Brede; desuden behøves en tredie længere Stok. Alle Stokkene bør beslaaes

med Jern fornedet. De tvende af dem gøres nedentil brede og skarpe, som en Kile; men den længere Stok derimod forsynes med en sædvanlig spids Dupsko. Derved slides Maalestoffene mindre og kunne bedre fæstes i Jorden. Endvidere er en Korstavle nødvendig. Ved Hjælp af disse Redskaber og ved den dueligste Plovkarl med et Par gode Trædyr og en god Plov udføres Opfuringen paa følgende Maade: lad a og b (Fig. 1) forestille 2de Sider af den Mark, der skal lægges i Bed: antag, at Bedene skulle have en Brede af 16 Fod og anlægges parallel med b nedad mod a.

Det Første, som Plovkarlen har at gjøre, er med Maalestoffene at afstikke Forpløiningerne, som her gøres til samme Brede, som de øvrige Bede eller 16 Fod. Opfuringen skeer meget simpelt paa den Maade, at man med Ploven trækker en Fure, fra c til d, og lægger denne mod Forpløiningen; en lige bred Forpløining maales og opføres paa den modsatte Side af Marken; ved hver Opfuring bør Plovkarlen kjøre tilbage i samme Fure, for at rette de mulige Bugter. Efterat Forpløiningerne ere opfurede, udstikkes med Korstavlen 2de Linier lodrette mod den Retning, Bedene skulle have. Da Bedene stedse bør anlægges parallelt med den af Markens Sider, ved hvilken Bedeopfuringen begyndes, saa stilles den ene af Korstavlens Sigtelinier efter denne, da vil den anden Linie paa Tavlen udvise en saadan Linie, som er lodret mod Bedenes Beliggenhed. Denne Linie

Fig. 1.

udstiftes og pløies saa grundt, at dens Retning netop bliver kjendelig; den punkterede Linie ef viser denne Fure. Paa den modsatte Side af Marken udstiftes og opføres en lignende Linie. Disse Linier bor afstiftes omtrent 30 Fod fra nærmeste Forpløining og ei nærmere, med mindre Bedene ere meget korte. De saaledes oprufne vinkelrette Furer ere siden en Rette- snor for Plovkarlen, hver Gang han affætter et Bed.

Dette maa nødvendigviis gjøres lodret over Bedene, for at faae dem lige brede. Efter disse Forberedelser begyndes Opfuringen. Fra Kanten af Marken ved b og i Maalesuren ef affættes med den graderede Stof først $\frac{1}{4}$ Beds Brede eller her 4 Fod, fra e til i, hvor Stoffen nedsættes. Med den anden Stof afmaales paa samme Maade $\frac{1}{4}$ Beds Brede i den anden Maalesure nemlig fra g til k og Stoffen nedsættes i k. Den tredie og længste Stof nedsættes i lige Linie med Stoffene i i og k paa den modsatte Forpløining af den, hvor man maa begynde med Pløiningen. Plovkarlen gaaer nu til Træedyrene, retter sin Plov ind i ik, og begynder Pløiningen mod Stoffen i i. Naar han er kommen til denne Stof, standser han, før den omrives af Træedyrene, afmaaler i Linien ef $1\frac{1}{4}$ Bedbrede, her 20 Fod, nedsætter Stoffen i l og vedbliver Pløiningen til k, hvor paa samme Maade $1\frac{1}{4}$ Bedbrede affættes i Linien gh til m og Stoffen nedsættes. Det Dvrige af Linien fra k til Forpløiningen opføres af Plovkarlen, som gjør denne Fure saa lige som mulig. Naar han er kommen frem til Forpløiningen, flytter han den der staaende længere Stof ind i lm. Plovkarlen fører tilbage i samme Fure ki og retter de muligen opkomne Bugter. Hovedsagen ved Opfuringen er, at Maalningen skeer nøiagtig og at hver Fure bliver saa lige som mulig; ligeledes bør 2 brede Furer oplægges med Ploven, hvilken heldes ved Opfuringen imod Bensstre, for at gjøre den Fure, hvoraf begge Plovstrimlerne ere tagne, desto større. Paa denne Maade iværksættes Opfuringen over hele Marken ved no, pq r.

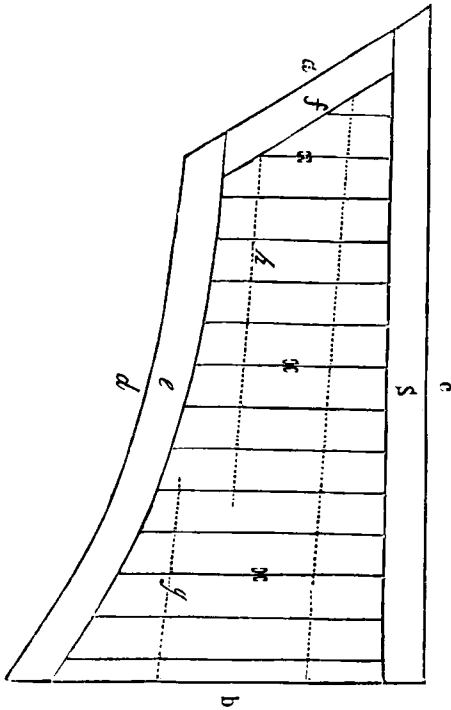
hvorved Stoffene flyttes paa den beskrevne Maade; men istedetfor 1½ Vedbrede afmaales fremdeles 1 heel Vedbrede, hvilken her er antaget for 16 Fod. Aarsagen, hvorfor denne ulige Brede først affattes, skal forklares, naar selve Pløiningen bliver omtalt.

Saaledes opføres en retvinklet Mark; derimod maa man ved en skæv Mark gjøre nogen Forandring ved Maalesuringen og Forpløiningerne. Hvis nemlig en Mark havde en irregulær Form, som f. Ex Marken a b c d, Fig. 2, af hvis Sider den nederste d ei er ret, men gaaer i flere Bugter, saa maa Forpløiningen, som overalt skal være lige bred, affikkes efter disse Bugter. Dette gjøres saaledes at man ved hver Bugt maaler Forpløiningens Brede og nedsetter en Stok. Ved Forpløiningens Opsuring tjeres Ploven efter de udsatte Stofte, saa at Juren bliver ligeløbende med Markens Yderside. Forpløiningerne vises paa Figuren som e og s. Men af Tegningen sees tillige, at, ved at opføre Bedene x x mellem b og a, har Forpløiningen e ikke været tilstrækkelig for dem alle ved den nederste Ende, hvorfor de paa den straae Side komme til at løbe ud imod a; her anlægges altsaa en særskilt Forpløining.

Angaaende Maalesurterne (see de punkterede Linier) er det indlysende, at een ei er tilstrækkelig for Siden d, hvorfor der maa opføres 2, dog bliver Juren h naturligtvis ei benyttet, før man er færdig med at maale efter g.

Disse ere de Afvigelser, som kunne forekomme paa en irregulær Mark; forresten steer Opsuringen paa samme Maade, som ovenfor er sagt.

Fig. 2.

Bedenes Pløining.

Efterat Opfuringen er bleven udført af den due-
 ligste Plovsfarl, hvorved Jurene komme til at ligge saa-
 ledes som s og t, (Fig. 1) begynder selve Pløiningen med
 et større eller mindre Antal Plove. Disse bør begynde
 et Par Bede fra hinanden, for ei at være hverandre
 til Hinder. Først pløies det yderste halve Bed paa den
 Maade, at Plovstrimlerne s og t ved Opfuringen ki,
 først pløies tilbage i selve Juren og der danne det

vordende Beds Ryg; siden pløies forstjellig fra den Pløining, som bruges til de andre Bede, rundt omkring denne Ryg, saa at Plovstrimlerne lægges mod ik, indtil fjerde Deels Bedene kg og ie blive pløiede tilligemed det modsvarende fjerde Deels Bed vk og vi paa den anden Side af ik; paa den Maade bliver $\frac{1}{2}$ Bed oppløiet. Da der fra k til m og fra i til l er blevet affat $1\frac{1}{2}$ Bed og deraf $\frac{1}{4}$ Bed nu er blevet pløiet, saa bliver der netop en Bedbrede tilbage at pløie, hvilken naar Plovstrimlerne s og t paa samme Maade ere blevne sammenpløiede til Dpfuringen ml, pløies i halve Bede saaledes, at Halvparten lægges imod ik og den anden halve Part imod ml. Herved kommer Båndsuren til at optrækkes ved yy. Paa denne Maade pløies det ydre Bed uden Tidsspilde, hvilket derimod ofte skeer, naar det halve Bed pløies, førend det hele, hvor da det ydre halve Bed pløies for sig, og Plovarken maa kjøre tom med Ploven tilbage for hver Fure. Alle det yderste halve Beds Plovstrimler lægges da imod Dpfuringen, hvorved dette Bed faaer et fordelagtigere Udseende, fordi Ryggen bliver paa dets Midte og ei som i første Tilfælde paa Siden; men den første Maade foretrækkes dog af den practiske Agerbruger.

De øvrige Bede pløies hver for sig i 2 halve Bede; først pløies Furene sammen, for at danne Bedenes Ryg; dernæst pløies ethvert Bed mellem dem paa den Maade, at det ene halve Bed lægges til den ene og det andet halve til den anden Dpfuring, hvorved Trædyrene bestandig vendes til Benstre. Fordelen af denne Pløiningsmaade er, at Båndsurene yy altid

blive midt imellem Dpfuringerne og som en Følge deraf blive Bedene lige brede, hvilket ei vilde være Tilfældet, naar man pløiede rundt om hver Dpfuring. Denne Maade at pløie paa kaldes Bedoplægning. Fig. 3 forestiller en bedlagt Mark, hvor Bedene adskilles fra hverandre ved Båndsurene a a a og Plovstrimlerne have den Stilling mod hverandre, som Figuren viser; b kaldes Bedets Ryg, c dens Sider, d d Slutningsstrimlerne og a a Båndsurene.

En Båndsure trækkes paa følgende Maade (see Fig. 4). Den punkterede Linie d viser Markens Flade førend Pløiningen, a a begge de sidste Furer og den punkterede Linie c Furenes Bund. Efterat de sidste Plovstrimler ere blevne oplagte, føres Ploven langs med Siden af a og heldes til Benstre, saa at den føres parallel med a's Stilling, hvorved en trekantet Fure b optages og lægges til den modsatte Strimmel a; Ploven føres siden ned langs med den sidstnævnte Strimmel. Paa samme Maade lægges Muldfuren mod Strimmelen a. Saaledes fremkommer denne Fordybning ved c, hvilken danner Båndsuren. Mange lade sig nøie med blot at optrække en eneste Fure. Der forekomme foruden denne Bedoplægning flere Maader at pløie paa.

Dmka stning.

Denne Pløiningsmaade kan alene anvendes paa bedlagt Mark; men er af alle Maader den simpleste og den, hvorved en bedlagt Mark lettest beholdes i den Form, den har. Der kan ikke blive Spørgsmaal om nogen Dpfuring ved Dmka stningen, som udføres paa samme Maade, som Bedoplægningen, naar man blot

forestiller sig, at Vandfurerne modsvare Dpfuringerne. Først ploies Slutstrimlerne dd Fig. 3 tilbage ud i Vandfurerne a a, hvilke modsvare Dpfuringerne; siden ploies hvert Bed i halve Bede, hvorved Strimlerne igjen faae samme Beliggenhed, som de havde før Bedene blive oplagte. Ved Omkastning kan en bedlagt Mark derfor holdes jevn; Bedene blive aldrig for høie; men blive holdte jevne, omgivne af tilbørlig dybe Vandfurer. Har man ved Bedoplægningen til Hensigt at lade en Omkastning følge paa en Bedoplægning, som den sidste Ploining før Saaeningen — hvilket f. Ex. bliver Tilfældet, naar man i Brakken nedploier Gjødningen i Bede og vil ploie den op igjen ved Omkastning — bør Dpfuringen til Bedoplægningen forandres noget. Forholdet ved Omkastningen af en paa sædvanlig Maade bedlagt Mark, bliver nemlig, at der paa begge Markens ydre Sider dannes halve Bede istedetfor hele Bede. Dette kan ved Dpfuringen til selve Bedoplægningen forebygges, nemlig for saavidt, at Omkastningen følger før Saaeningen; thi ellers var det uden Nytte at gjøre Forandringer. Skulde f. Ex. paa en Mark (see Fig. 3) anvendes Omkastning og Bedryggene anlægges der, hvor Furene a a a ere, og Vandfurerne istedetfor Ryggene b b b, saa opstaae her Halvbede paa Markens Udkant. For at undgaae dette, bør man tænke sig om, og gjøre

Fig. 3.

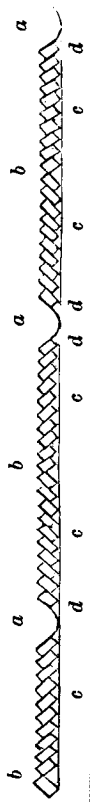
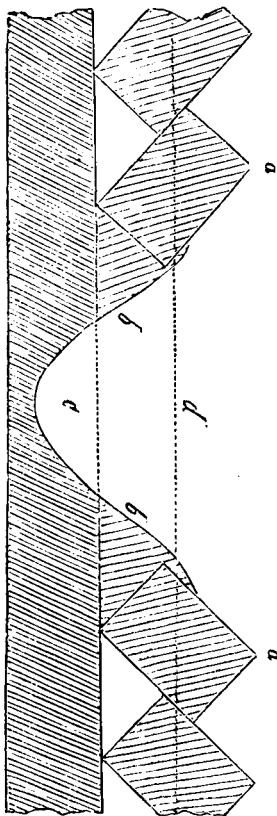

Fig. 4.

Bedeoplægningen ved e g Fig. 1 og siden alle de andre paa et Beds Afstand fra hverandre, eller ved y y. Naar en paa den Maade opsuret Mark pløies, opstaae halve Bede ved begge Markens ydre Sider og Båndfurer ved v v, m l, o n og p q; men ved derefter følgende Omkastning dannes saavel over hele Marken, som ved dets yderste Ende hele Bede; alle Båndfurer forvandles til Bedrygge og de nye Båndfurer optrækkes ved y y. Rigtignof maa det ydre halve Bed v e og v g pløies særstilt og Ploven føres tom tilbage for hver Gang; men den Tid, som spildes, kan ansees erstattet, ved at Marken faaer sin rigtige Form.

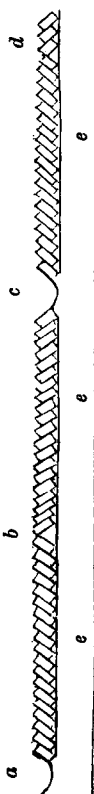
Pløining af Dobbeltbed.

Denne Pløiningsmaade kan anvendes baade paa bedlagt og ikke bedlagt Mark; dens Anvendelse i sidste Tilfælde er dog langt rigtigere end ved forstnævnte, som blot bør skee da, naar man ved en hurtig derpaa

følgende Pløining atter kan give Marken dens behørig Form, som Dobbeltpløiningen for en Deel har berøvet den. Naar den bedlagte Mark ikke skal opføres til Dobbeltpløining, saa iværksættes den første Dpfuring tæt ind til Grøstefanten ved eg, Fig. 1, og alle de øvrige paa tvende Bedbreder's Afstand fra Fig. 5. hverandre eller her 32 Fod. Pløiningen skeer forøvrigt paa samme Maade, som ved alle øvrige Bedoplægninger eller imellem tvende Dpfuringer, og Trædyrene vendes bestandig til Venstre. Som Afstanden mellem Dpfuringerne var to Bedbreder, saa komme Pløstrimlerne til at ligge over et heelt Bed til samme Side, den næste Bedbrede til den anden. Fig. 5 forestiller 2de Bede, som blive dobbeltpløiede. Pløstrimlerne fra a b møde dem fra c b i b, som danne Dobbeltbedets Ryg; Pløstrimlerne fra c d ligge i en modsat Retning af dem ved c b og møde dem fra den modsatte Side ved d, hvorved der bliver en aaben Fure e imellem c b og c d; paa en saadan Maade opstaaer en aaben Fure mellem hveranden Bedbrede. Dobbelte Bede pløiede paa denne Maade kunne let omkastes, da Pløstrimlerne fra b c og c d pløies i modsat Retning og Vandfuren e forvandles til Dobbeltbedets Ryg, som igjen forandres til en Vandfure.

Dobbelt Bedpløining, hvorved Markens
Ry Række. 10 B. 4 S.

Fig. 5.

Overflade beholdes jevn, kan ansees som den bedste Pløiningsmaade paa let og tør Jord, paa hvilken den giver en god Feilighed til Raddyrkning og Sædefurer. Paa let Jord pløies Græsmarken, ligesom al Pløining til Baarsæd, stedsse paa denne Maade. Dobbeltbed-Pløining sparer Tid, fordi den fordrer færre Dpfuringer. Plovstrimlerne blive ogsaa eensformige og Overfladen jevn; desuden er Arbeidet ved denne Pløining hele Tiden ligartet og Trædyrene vendes stedsse til Benstre. Skal en dobbeltpløiet Mark pløies paany, bør Omkastningen bruges.

Dobbeltbed-Pløining er ligesaa passende for stiv, som for let Jord, naar nemlig de tvende Bede istedetfor at danne et Dobbeltbed, adskilles ved en Blindfure. En Blindfure er en Nabning, som gøres for at forekomme, at tvende Bede skulde træffe sammen og for at erstatte en Båndfure. Blindfuren kan alene anvendes der, hvor der i Forveien findes en aaben Fure, eller en Dpfuring. Den Maade, hvorpaa en Blindfure skal pløies, sees af Fig. 6.

Fig. 6.

Den punkterede Linie viser Båndfurens Dannelse. Først oplægges med Ploven Plovstrimlen a, som lægges paa Kanten af den aabne Fure; falder nogen løs Jord herved ned i Furen, saa bliver den taget op med næste Plovstrimmel. Da nu næste Plovstrimmel b maa tages fra samme Side som a, saa opføres sædvanlig

2 Blindfurer paa eengang, i det Plovkarlen, istedetfor at kjøre med Ploven tom tilbage, nu optager Plovstrimlen a ved næste Blindfure. Siden optages Plovstrimlen b i Bunden af Vandfuren, hvorved man maa hælde Ploven lidt til Venstre, for lettere at lægge Plovstrimlen paa Kanten af Vandfuren. Tilslidst optages Strimlen c, som lægges ovenpaa b, hvorved man maa see nøie til, at der ikke falder nogen Jord ned i Furen. Alle Plovstrimlerne tages ganske tynde, da der, uagtet al Forsigtighed, dog kommer Jord i Blindfurerne. Den beskrevne Blindfure bestaaer blot af 3 Plovstrimler; er Vandfuren meget bred, gjøres Blindfuren i 4 Gange, (see Fig. 7). Først pløies a ganske grund og lægges paa sit Sted, som Tegningen viser; derefter tages b noget dybere, for at Ploven kan faae Støtte til Vandsiden. Dernæst opløies c og d.

Fig. 7.

som Tegningen og foregaaende Beskrivelse viser. Paa den sidst anførte Maade at opløie Blindfurer, behøver man ei at oplægge 2de paa engang; men optages hver for sig. Begge disse Maader at danne Blindfurer paa ere lige hensigtsmæssige og anvendes efter Vandfurens større eller mindre Brede. Skal en Blindfure anlægges ved en Dpfuring, saa iagttages blot, at de to Plovstrimler, som danne Dpfuringen, ei lægges tilbage i Furen; men de øvrige Plovstrimler paa begge Sider

komme til at støtte sig mod Dpfuringsstrimlerne og Furen, hvorved Furen bliver staaende aaben.

Ligesom ved Bedploining bør den dueligste Plovkarl ploie Blindfurerne op, idetmindste $\frac{1}{2}$ Dag før den almindelige Ploining af Marken skal foretages, hvilken ei maa hindres ved nogen Dpfuring.

Dobbeltploining anvendes stundom paa en bedploiet Mark, hvilket dog ei bør skee, forsaavidt en anden Ploining ei hurtigt følger efter, som retter de Feil, denne Ploiningssmaade, urigtig anvendt, kan frembringe i Markens Form, f. Ex. om man paa en bedlagt Mark (see Fig. 3) har anvendt Dobbeltploining, saa vil Dobbeltbedets Ryg blive Bandsfuren a, og Plovstrimlerne fra a til b paa begge Sider af a lægges i modsat Retning og selvfølgelig beholdes Marken jevn; men derimod ploies Plovstrimlerne fra b til d to Gange til samme Side, hvoraf følger, at Dobbeltbedets ydre Sider, nærmest Bandsfurerne, blive høiere, end ved Ryggen. Bandsfurerne blive ogsaa meget blottede for Jord, da Madsjorden to Gange ploies fra dem. Disse Feil afhjælpes vistnok tildeels derved, at de Plovstrimler, som blot engang ploies sammen, tages dybere og de andre grundere; men dette skeer dog paa en god Ploiningss Beføstning, som, just fordi den er Hovedsagen, ei bør opoffres for nogen vis Ploiningssmaade. Hvad som, omendstjændt ei nogen Feil, ogsaa taler imod Dobbeltploining paa bedlagt Mark med Blindfurer, er, at en Blindfure ei saa fuldkommen afleder Bandet, som en Bandsfure, fordi Bedplovstrimlerne stige imod den forrige og hældes imod den senere. Dobbeltploining

af en bedlagt Mark bør derfor alene stee under oven-
anførte Betingelser.

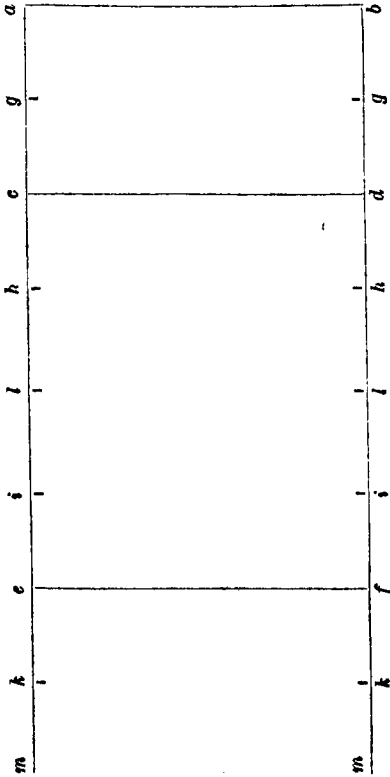
Den sidst omtalte Ploiningismaade, eller dobbelt
Bedploining uden Blindsure paa bedlagt Mark, kaldes
ofte Sammenlægning, fordi 2 Bede sammenlæg-
ges halvt.

Ploining af dobbelte Dobbeltbede.

Alene paa meget let og ikke bedlagt Mark kan
denne Ploiningismaade anvendes. Den første Dpfuring
gøres paa 2 Bedbrederes Afstand fra Grøstefanten og
enhver af de følgende Dpfuringer paa 4 Bedes Af-
stand fra den Foregaaende; Ploiningen steeer paa en
anden Maade end de Foregaaende. Lad *ab*, Fig. 8,
forestille den Side af Marken, ved hvilken Dpfuringen
er begyndt; den første Dpfuring *cd* 32 Fod fra *ab*
og den næste Dpfuring *ef* 64 Fod fra *cd*. Efterat
Dpfuringsstrimlerne paa sædvanlig Maade ere blevne
lagte tilbage med Ploven i Furen, for at danne Ryg-
gen paa Bedene, saa ploies rundtomkring *cd* — som
da bliver paa Plovkarlens høire Side og Træddyrene
vendes bestandig til Høire — indtil en Bedbrede er
ploiet færdig, paa hver Side af *cd*. Disse 2 Bede
forestilles af *og* og *ch* paa begge Sider af *cd*. Sam-
tidig hermed ploies af en anden Karl de to Bede *ei*
og *ek*, paa begge Sider af *ef*, hvorved de sidste Plov-
strimler blive imellem *ef* og *cd* paa 2 Bedes Afstand
fra hinanden. Ploieren, som har ploiet rundtomkring
cd, bør nu ploie mellem *hi* og lægge Plovstrimlerne
imod *h* og *i*, idet han bestandig vender Træddyrene
til Venstre, indtil *ll* tilsidst bliver den virkelige aabne

Fure. Den næste aabne Fure bliver ved m m paa 64 Fod eller 4 Bedes Afstand fra ll. Men da blot de 3 Bede fra ll til a blive pløiede og den 4de ga endnu er upløiet, saa bør den pløies tilligemed Forpløiningerne ma og mb, hvilke pløies ind ad Marken, hvorved hele ga pløies mod gg, saaledes at ab bliver den aabne Fure.

Fig. 8.

Virksomheden af denne Pløiningsmaade er, at Pløstrimlerne lægges over 2de Bedes Brede, nemlig a g og g c til samme Side, og at lægge de følgende 2 Bedes Strimler i modsat Retning fra l til c. Begge Dobbeltbedenes Strimler mødes i c d, som bliver det dobbelte Dobbeltbeds eller de 4 Bede l h, h c, g c og a g's Ryg. Ved denne Pløining tildeles hver Pløekar en Opfuring af 4 Bede, som han fuldender, inden han flytter til næste Bed. Uarsagen, hvorfor ei Pløiningen selv iværksættes paa samme Maade, som den øvrige Bedpløining, er den, at man vilde spille Tid, ved at begynde at pløie et 64 Fod bredt Stykke Agerjord fra dets ydre Sider og lægge Strimlerne imod Opfuringerne.

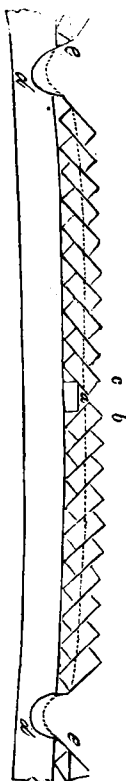
Denne Pløiningsmaade efterlader Marken i større jevnere Stykker med faa Vandfurer, hvorfor den alene kan anvendes paa tør og let Jord, hvor den giver en god Sædefure og jevn Mark for Kvadkultur. Blindfurer kunne her benyttes paa samme Maade og under samme Betingelser, som ved den foregaaende Pløiningsmaade. En paa denne Maade pløiet Mark behandles, med Hensyn til de følgende Pløininger, ganske som Dobbeltpløiningen.

Dobbelt Bedoplægning.

Denne Pløiningsmaade kan anvendes, saavel i Græsmarken, som i Brakken, naar Marken forud er lagt i Bede. Dens Udseende viser Fig. 9. Opfuringen iværksættes paa Ryggen af hvert Bed, eller ved b Fig. 3. Pløiningen skeer ligesom ved de enkelte Bedoplægninger i Halvbede og de gamle Vandfurer be-

holdes. De Halvbede, som forekomme ved Markens Sider, maae pløies særskilt og man kan ei gjøre Dpfuringen paa det ydre Bed en $\frac{1}{4}$ Bedes Brede, da derved en Deel af Bedet bliver pløiet til modsat Side imod forrige Pløining, hvorved hele det ydre Bed faaer en urigtig Form.

Fig. 9.

Bed Bedoplægning paa Græsmarken skeer Dpfuringen paa ganske anden Maade, end paa Stubjord. Ploven føres noget tilvenstre om Bedets Ryg og lægger der en meget tynd, ei over 6 Tom. bred Strimmel (see a Fig. 9); denne tjener siden til Underlag for de 2 følgende Dpfuringer og forhindrer Græsset fra at skyde sig op mellem disse. For med Letted at kunne optage denne Strimmel og faae den til at ligge jævnt, bør Ploven holdes noget til Venstre, saa at Strimlen bliver meget tynd i den uaffaarne Kant, og derfor falder over, uden at blive staaende, hvilket den vilde, naar den var tyk. De to følgende Strimler danne en Dpfuring paa Græsmark, hvilken bestaaer af 3 Strimler; af disse optages først Strimlen b og da c, hvilke bør hvile under 45° s Vinkel paa a, som Fig. 9 antyder. Dog bør ei Strimlerne b og c fuldkommen dække a; men lade en 3-4 Tommers Mellemrum blive aaben, for at Sæden kan komme til at

staae jevnt paa Bedets Ryg; thi dersom b og c fuldkommen dækkede a, vilde Sæden, naar Marken var bearbejdet og besaaet, komme til at staae ujevnt paa den bedste Deel af Bedet. Den sidste Forskrift, at de 2 Strimler ved Dypningen paa Græsmark, ei fuldkommen maae dække den 3die, men lade blive et Mellemrum af 3—4 Tommer, forsømmes ofte i Sverrig, hvor det ved alle Præmiepløininger gjøres til Regel, at den 1ste Strimmel skal dækkes af de to følgende. Man har endnu eet at iagttage ved al Pløining paa Græsmarken og det er: den sidste Jures Dptagning, som er forbunden med Besværighed, naar det ei skeer efter Forskrift. Pløvkarken bør paasee, at han tilsidst har et Stykke Jord af 3 lige brede Pløvstrimler upløiet. Den første af disse tages dyb og den anden derpaaafølgende grund; den sidste til sædvanlig Dybde, hvorved Pløven hælder noget tilvenstre, gennem Strimlens nederste og venstre Hjørne, hvorved en liden trekantet Deel bliver tilbage (dog uden Græs) og optages til samme Tid som Bandsurene. Herved faaer Pløven tilstrækkelig Understøttelse, for at kunne optage den sidste Pløvstrimmel, som ei maa være for smal i Forhold til sin Tykkelse, naar den skal kunne vendes om. Bandsurene optages paa sædvanlig Maade.

Ved Jagttagelse af Dvenstaaende, skeer dobbelt Bedpløiningen isvrigt paa Græsmark, ligesom paa Stubjord.

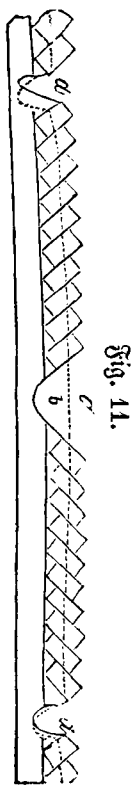
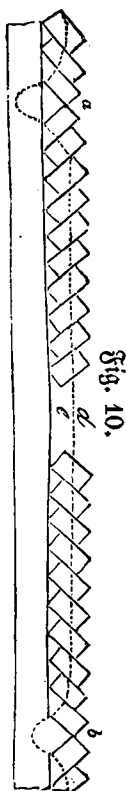
Ved dobbelt Bedpløining faae Bedene en høiere Afrunding, end ved nogen anden Pløiningsmaade. Derfor bør den anvendes alene paa en kold, fugtig, lavtliggende og stiv Leerjord og kan være særdeles nyt-

tig paa saadant Jordsmon, som ei er godt afgravet. Men saasnart en stiv Jord bliver forbedret ved Afgræfning, anden Jords Paaføring, Gjøbning ic., behøver den Slags Jord ikke at ploies mere paa denne Maade.

Den punkterede Linie e, Fig. 9, viser Markens forrige Form, hvoraf sees, at Bedene nu blive høiere og Bandsfurene dybere.

Udkastning.

Aldeles modsat den foregaaende Pløining er „Udkastning“, som alene kan anvendes der, hvor den dobbelte Dplægning i Bede er gaaet forud. De aabne Furer modsvare Dpfuringerne, og fyldes med Bedenes sidste Plovstrimler, som skulle tages dybe, for at kunne fylde de dybe Bandsfurer. Pløiningen udføres siden paa sædvanlig Maade i halve Bede; men der optages sjældent nogen Bandsfure i de gamle Bedes Rygge, fordi Tverpløiningen ofte følger efter Udkastningen. Virkningen af Udkastning er at jevne en Mark, som er lagt i dobbelte Bede. Da denne Pløiningsmaade

alene kan udføres der, hvor det Foregaaende er blevet anvendt, bruges den paa samme Jordsmon, som den dobbelte Dplægning i Bede. Naar derimod Udfaftningen benyttes om Efteraaret, saa forvandler man de forrige Bandsfurer til Blindfurer, og optager nye Bandsfurer i de gamle Bedes Rygge.

Fig. 10 forestiller en Mark, som bliver kastet ud, uden Blindfurer og uden at optage Bandsfurer, derimod forestiller Fig. 11 samme Pløiningsmaade, hvor Blindfuren a bliver optaget, ligesom den aabne Fure, eller Bandsfure b. De punkterede Linier vise Markens Form.

Andet Capitel.

Tverpløining.

Den første Bearbejdning, som, naar Baarsæden er lagt, bør gives en efteraarspløiet og bedlagt Brakmark, er Tverpløining, der, hvad Navnet allerede giver tilkjende, altid skeer tværs over Bedene, eller i modsat Retning af den, paa hvilken Ugeren almindeligviis pløies. Ved denne bliver Jorden fuldkomnere vendt, løsnet og pulveriseret og derfor begynder man passende Brakmarks Bearbejdning om Foraaret med Tverpløining. Førend Pløiningen begyndes, bør Ugeren dog bearbejdes*), for at de af Frostens skjørnede Jordklumper, kunne smuldre, hvorved Jorden bliver løs

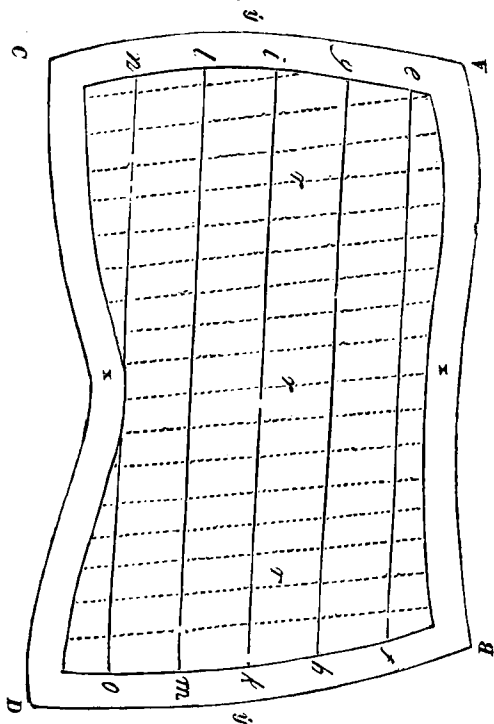
*) Oversætterens Anm. Hos Forfatteren hedder det: bør Ugeren erholde en „Brufning“. Jeg veed ikke, hvad Forfatteren forstaaer ved dette Ord, og om han mener, at Krogen, Scarificator eller anden Slags Brakharve skal benyttes her til Jordens Bearbejdning.

og Pløiningen lettes; hvorimod Klumperne uden denne Forsigtighed blive vanskelige at faae itu i den løfere Jord. Først gives en dyb Harvning, 2 Tint paatvers, hvilken baade skjerner Jorden og for største Delen fylder Vandsurene. Efter Harvningen foretages Dpfuringen til Tverpløiningen. Først affikkes og opføres, i modsat Retning af de gamle, de nye Forpløininger paa samme Maade, som ved Bedoplægningen. De nye Forpløininger maae være ligesaa brede, som de gamle. Siden begynder man at sure op til den egentlige Tverpløining. Er Marken regelmæssig, begynder man at sure op ved den yderste Side; men er dette ikke Tilfældet og kun en af Siderne ret, da begyndes ved den. Dpfuringen iværksættes ligesom ved Bedoplægningen; men den første Dpfuring gjøres paa 4 Favnes Afstand fra den gamle Forpløiningssure og gjøres fuldkommen lige. Er Forpløiningssuren kroget, maales de 4 Favne paa saadan en Maade, at Surens ved sine Bugter vel kan komme nærmere, men ei længere end 4 Favne fra Dpfuringen. De følgende Dpfuringer lægges 16 Favne fra hverandre.

Fig. 12 forestiller en uregelret Mark, opsuret til Tverpløining; ef, gh, ik, lm og no ere Dpfuringerne; de punkterede Linier rr vise Beliggenheden af de Bede, som sidst bleve pløiede, xx de gamle og yy de nye Forpløininger.

Pløiningen foretages saaledes, at, efterat de to Dpfuringsstrimler ere fastede sammen, pløies først rundt omkring hver Dpfuring i $\frac{1}{4}$ Bedes Brede eller 4 Favne paa hver Side.

Fig. 12.

Den mellem hver Dpfuring tilbageblevne $\frac{1}{2}$ Bedbrede pløies paa den Maade, at Strimlerne lægges paa begge Sider imod de Strimler, som allerede ere pløiede, saaledes at Bandsuren bliver midt imellem begge Dpfuringerne. Denne Pløiningsmaade er, hvad Arbeidet angaaer, ganske lig den dobbelte Dobbeltpløining, idet først $\frac{1}{4}$ Bed pløies rundt omkring hver Dpfuring, hvorved Træddyrene vendes til Høire og Resten

pløies ud, ved at vende Træfhyrene til Venstre. Ved Tverpløining optages ingen Bandsfurer, for at der ei ved dem skulle danne sig Jordbybninger i Marken, naar den siden skal bedpløies i modsat Retning. I Stedet for Bandsfurer lægges efter endt Pløining 3 à 4 Strimler igjen tilbage med Ploven. Disse Strimler, som nu pløies tilbage, tages først dybere og siden mere og mere grunde; Furen efter den sidste Strimmel slæbes igjen med Ploven, som lægges over paa Muldsjelen og føres med venstre Haandtag.

Har Marken frogede Sider, som Fig. 12, saa spildes naturligtviis nogen Tid med at pløie omkring ef eller no; fordi det ydre Ved ei er lige bredt, hvorved der tilsidst bliver Riler, som skulle pløies i Slutningen. Dette kan paa ingen Maade forebygges, hvorfor man maa fortsætte Pløiningen indtil man er fuldkommen færdig. Paa lignende Maade vilde alle irregulære Marker tage mere Tid at pløie. Forpløiningerne xx og yy pløies samtidig og alle Strimlerne lægges derved fra Grøfterne imod Marken.

Tverpløiningen bør efterlade Marken fuldkommen jevn og derfor bør Bedene ei gjerne gøres smallere, end 16 Favne brede. Pløiningen foretages isvrigt til samme Dybde, som Efteraarpløiningen; men ikke dybere, da det altid skader mere, at vende raa Jord op om Foraaret, end om Efteraaret. Vil man om Foraaret skjorne Jorden dybere med Undergrundsplov, bør det skee ved denne Pløining. Man vil sjældent finde det rigtigt, at tverpløie til Rødværter, da Jorden der-

ved tørres meget. Paa mange Steder kan man med Fordeel benytte Krogen til Jordens Bearbejdning paatvers.

Tillæg.

Om Anvendelsen af de forskjellige Maader at pløie paa.

Bed nærmere Grandstning af de hidindtil beskrevne Maader at pløie paa, vil man finde, at de i Grunden ei udgjøre flere, end 3 Hovedklasser, som forandres efter Jord og Aarstid. Disse ere:

1) Bedoplægning, den være sig enkelt eller dobbelt, paa Agre eller Grønjord, bliver dog i Grunden kun een Maade, som kan anvendes baade paa stiv og let Jord og paa bedlagt og ikke bedlagt Ager.

2) Omlægning, som ogsaa indbefatter Udfastning, er i Henseende til Jordsmonnet ligesaa anvendelig, som den foregaaende Maade; men kan ifkun anvendes paa bedlagt Mark, som paa denne Maade beholder sin Form.

3) Dobbeltpløining, baade den enkelte og den dobbelte, og Sammenlægningen udgjøre samme Pløiningsmaader, og egne sig i Særdeleshed for lettere Jord til Vaarsæd efter Rodfrugter.

For Brakkens Pløining kan man give følgende Regler:

1) Efteraarspløining. Da man sædvanlig brækker til Vintersæd, saa brækker man gjerne Jorden om Efteraaret, og kommer da til at pløie enten en bedlagt eller dobbeltpløiet Mark paany. Her anvendes helst Udfastning, for at faae jevn Mark til den kom-

mende Foraarspløining; om man bør anvende Blindfure eller ei, beroer paa Jordsmønnets Bestaffenhed.

2) Foraarspløining. Denne bør altid anvendes tværs over Bedene, for desfuldkomnere at løsne Jorden*).

3) Gjødningens Nedpløining udføres ved Bedoplægningen, som dog bør opføres saaledes, at der ikke ved Markens Sider opstaae Halvbede ved den efter-

*) Den her anførte Hensigt kan ikke altid ved Tverpløining opnaaes. Plovstrimlerne overføres nemlig herved i firekantede Stykker eller Pulver, der i stærk Jord ere meget vanskelige at faae adskilte og smulrede; thi da de ligge løse paa Agrene, kan Harven ikke virke paa dem, de slæbes af den blot fra et Steb til et andet. I en tør Sommer kan man vel faae Bugt med dem; men i en fugtig ville disse Pulver beholde deres Sammenhæng og Ukrudtsrødderne deri deres Spireevne. Hertil kommer, at om og Tverpløiningen opfylder sin Bestemmelse: at løsne Jorden i en større Dybde, saa stæer dette dog sjelden ligelig; en Følge heraf er, at man almindeligen just paa de tværploiede Agre bemærker om Efteraaret eller Vinteren i Løveir Kavheder og Ujevnheder, hvilke ikke vare at opbage under Jordens Behandling eller da Vandsurene affattes, og hvori Fugtigheeden til stor Skade for Rug- eller Hvedplanterne vedbliver at holde sig. Det er ogsaa vist, at flere erkjendt dueelige Landmænd paa Grund deraf ikke anvende Tverpløining, naar Brakken ploies 2den Gang, men foretage anden Pløining om Foraaret i samme Retning, hvori Plovstrimlen er lagt foregaaende Efteraar, og opnaae derved, naar Jorden forøvrigt gjennemarbeides som den bør, baade lettere og sikkrere det samme Niemed. Den omtalte Tverpløining kan saaledes ikke ubetinget anbefales.

følgende Ploining. Dpfures Marken førend Gjødnin-
gen fjøres ud, saa kunne Jurene tjene til at fordele
Gjødningen jevnere, ved at lægge visse Læs paa hvert
Bed.

4) Gjødningen ploies op igjen ved Sams-
menkastning, og da er Marken færdig til at saaes.

Paa lettere Jordsmon. kunne færre Ploininger og
Dobbeltploininger anvendes med Fordeel i Brakken-
istedetfor ovenanførte og overeensstemmende med, hvad
der er bleven sagt ved hver Ploining. De ovennævnte
Regler ere især gjeldende for Leerjord.

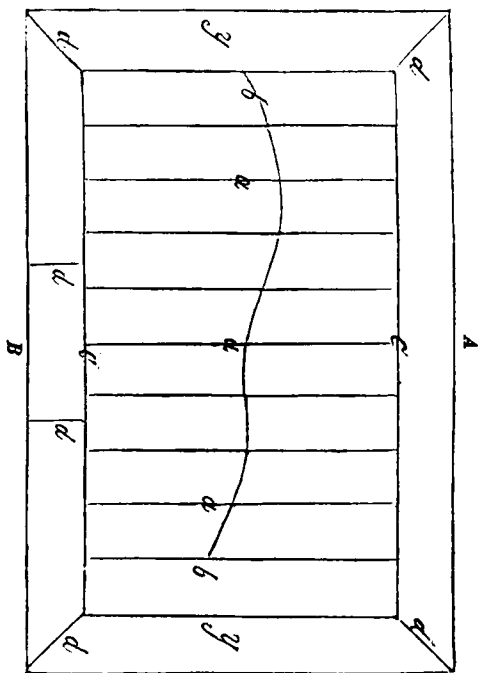
Den øvrige Behandling af bedlagt Ager.

Forploininger kunne ploies paa samme Maade, saa-
ledes at deres Form enten kan beholdes eller foran-
dres. Sædvanlig ploies de med Ryg paa Midten saa-
ledes, at der først gjøres en Dpfuring paa Bedets Mid-
te, hvorom man siden ploier. Stundom ploies begge
Forploiningerne paa samme Gang og Jurerne lægges
da sædvanlig indad mod Marken. Undertiden kaster
man dem ogsaa ud, i hvilket Tilfælde de ved næste
Ploining paany oplægges med Ryg. Da Agerjorden
ved hver Behandling af Marken føres ud til Forploin-
ningen, har man isærdeleshed at paasee ved dens Dp-
ploining, at Jorden lægges med Ploven fra Grøsten
mod Ageren.

En vigtig Omstændighed maa iagttages, for at
saae Forploiningen ploiet igjennem; den er, at man ved
Dyploining af det ydre Bed paa de to Sider af Mar-
ken lader Ploven lægge Strimlerne saa langt ind paa

Forpløiningen som mulig, og fremfor Alt, naar den sættes i Jorden ved det ydre halve Bed kg Fig. 1, maa man ei sætte Ploven i ved Forpløiningens inderste Fure, men ved den yderste ved Grøften, saaledes at denne Ende af Forpløiningen bliver arbejdet igjennem tilligemed Bedet. Nødvendigheden heraf indsees let; thi kun paa denne Maade kan et retvinklet Hjørne blive fuldkommen pløiet, og ellers vilde Enderne af Forpløiningerne ei blive pløiede længer, end til Hestene standsede ved Grøften, og lod det Stykke fra Forbe-

Fig. 13.

nene til Plovstjæret blive uploiet. Iøvrigt kommer denne Deel af Forpløiningerne egentlig til at høre til de 2 ydre Bede, hvilket Fig. 13 viser, da Linierne d i Hjørnet af Marken udgjøre Grændsen mellem Bedene og Forpløiningerne.

Bandsurenes Trækning skeer sædvanlig samtidig med Pløiningen paa ovenansførte Maade. Men naar det er af stor Vigtighed at faae hvert Bed lige bredt, hvilket vilde være Tilfældet, om man skulde bruge Klo-
verfaaeningsmaskinen og denne er af den samme eller halve Brede, som Bedet, saa lader man ei Plovkarlene optage Bandsurerne, men benytter dertil en anden paa-
libelig Karl. Denne, som faaer en Dreng til Hjælp, afmaaler Bedene paany, affstikker dem lige brede, og pløier da Bandsurerne efter den nye Affstikning og saa-
ledes kan man forviise sig om, at alle Bedene blive lige brede. Denne Nøiagtighed behøves kun af den Grund, som ovenfor er sagt. Naar der er truffet Bandsurer imellem Bedene, saa pløies ligeledes Bandsurer mellem dem og Forpløiningerne. Bandsurernes Behandling med Harven før og efter Saaeningen er ganske simpel. Man behøver ikke at frygte for, at de skulle skades ved Harvningen; det er netop nødvendigt, at der kommer nogen god Jord i Bandsurerne, hvilket gjøres lettest med Harven, da Sæden ellers ved Saaeningen vilde falde ned paa Bunden af de for al Madsjod blottede Furer, som nu istedet derfor blive dækkede med løs Madsjod. Ligesom Harvningen bør Sædens Dækning skee paa langs af Bedene. Vil man efter

Sædens Dækning harve mere, da maa det stee paa-
 tværs, for at Bandet lettere kan faae Afløb til Band-
 furerne ved de Rønder, som Harvetænderne forarsage.

Umiddelbar efter fuldendt Dækning opploies Band-
 furerne paany, denne Gang med Bandsureploven, paa
 det at Regnvandet kan faae Afløb. Man maa ikke for-
 sømme dette Arbeide; thi dersom der skulde indtræffe me-
 gen Regn, vilde Jorden blive klæg og Sæden groe og
 man er da siden ei istand til at trække Bandsurer til
 stor Skade for Sæden, som om For- og Efteraaret
 kommer til at lide af Vand og om Vinteren af Is.
 Med Bandsureploven trækkes først Furerne ved Forpløis-
 ningerne, derpaa affættes, og om man vil være meget
 nøiagtig, asmaales og opploies Furerne mellem Bede-
 ne. Plovkarlen vender altid tilbage i den samme Fure,
 for at rette de mulig opstaaede Bugter. I Bendingerne
 bør Ploven ei slæbes i den saaede Jord, men trækkes
 nebe i Forpløiningsfurerne til enhver ny Fure.

Skulde der være nogle Lavfald i Marken, hvor
 Bandet muligen kunde blive staaende, bør man med
 Dobbeltplow skaffe det Afløb efter Markens Fald uden
 Hensyn til den rette Linie. Tilfødt oprenses Forpløis-
 ningsfurerne, i hvilke der som oftest falder Jord ved
 de mange Bendinger; dog behøver man ei at affætte
 Furerne paany.

Efterat Bandsurerne ere trukne, skulle de afpukses,
 hvilket bestaaer deri, at alle Korsene v.; hvor 2 Band-
 surer krydse hinanden, oprenses med Spaden, samt i
 at borttage de smaas Kanter, der danne sig paa Siden
 af hver Bandsure og bestaae af løs Jord, som opploies

med Dobbeltploven. Den simpleste Maade at afhjælpe dette er, paany at bruge Dobbeltploven ved at strue paa Hjørnerne af Muldsjælene 2de Jernkamme, lig grove Saugblade, hvilke fæstes temmelig høit, for at udjevne den løse Jord, der skyder sig op ved Siden af Juren. I denne Hensigt behøver Ploven blot 1 Hests Forspand og kjøres meget rasst i de allerede optrukne Jurer; men man maa iagttage, hvad forhen er anbefort, at lade Ploven ved Bendingerne gaae i Forpløiningsvandsfurene og ei slæbe paa den saaeede Mark; tilsidst afpukses Forpløiningsfurerne. I Mangel af passende Kamme, kunne vistnok Jurerne ogsaa afpukses med Haandriiven; men det gaaer meget langsommere end paa ovenanførte Maade. Ere alle Jurerne afpuksede, renses Korsene med Spade. Stikrenderne, som skulle føre Bandet fra Bandsfurerne tværs over Forpløiningen, blive det sidste Arbejde i en bedlagt Mark. Disse Stikrender bør aldrig anlægges midt for en Bandsfure; thi Bandet sønderstøtter let Grøstefanten og fører tillige sin Muldjord med sig ned i Grøften. Dette forebygges for største Delen, naar man anlægger Stikrenderne midt for Bedenes Ryg. Hvormange Stikrender der behøves, beroer paa de locale Forhold, saaledes at jo længere Bedene ere, jo større Fald og jo løsere Jord, desto flere Stikrender udfordres til at bortlede Bandet. Den almindelige Regel er, hellere at affætte flere end færre Stikrender, for at Bandet kan faae frit Aflob fra Marken. En Stikrende for hver 5te Bandsfure er det Mindste, som udfordres, een for

hver anden er for meget, hvorimod een for hver 3die eller 4de er det Almindeligste.

Af samme Grund, som er anført for, at Stikren-derne ei maae gjøres midt for Bedfurterne, bør ei heller Udløbet for Forpløiningsfurernes Ender føres i lige Linie til Grøften, men til selve Hjørnet af Marken; herfor lægges, som forud nævnt, det halve Forpløi-ningshjørne til det yderste Bed. Alle Stikrender op-rensens med Spade og Jorden spredes jævnt paa For- pløiningen.

Fig. 13 forestiller en bedlagt Mark, hvor a a vi- ser Vandfurterne, b b en tværs over Marken i en For- dybning ledet Vandsure, c c Forpløiningsfurterne, d d Stikrenderne, saavel for Bed-, som for Forpløinings- furterne og y y forestille de ydre Bede. Over Forpløi- ningen ved A er ei nogen Stikrende affat; thi Marken har Falb fra A til B; locale Forhold fordre ofte, at man maa affætte Stikrender over begge Forpløinin- gerne.

At Jorden paa Grøstefanten indkastes paa Age- ren efter fuldbendt Saaening, behøves knapt at nævnes.

Tredie Capitel.

Dplægning i Driller.

Den store Vægt, man i den senere Tid har lagt paa Drillkulturen, har sin Grund deri, at den i mangt et Berelbrug ganske eller tildeels erstatter Brakken, hvorfor den maa udføres saaledes, at den paa den bedste Maade tilbereder Jorden til de efterfølgende Af- grøder. Ved Anvendelse af Drillkulturen har man der-

for ei høvt for Die, ved denne Dyrkning af Rodfrugter og Bønner at faae den størst mulige Indtægt; thi dette kunde ogsaa opnaaes af en paa anden Maade behandlet Mark; men man foretrækker denne Methode, fordi den ved Siden af Frembringelsen af en kostbar Afgrøde, behandler Jorden paa den fuldkomneste Maade. Ved en Rodfrugts Afgrøde kan man Luden at befrygte at en Pladstregn til Skade for Jorden skulde sammenflaae den, da man i dette Tilfælde let kan bryde Skorpen, som herved dannes) bearbejde Jorden langt finere end det var raadeligt i Brakken. Da man netop til Rodfrugter gjøder stærkt, og dette skeer om Foraaret, og, da Jorden desuden slittig skal skjørnes imellem Raderne, saa kommer alt i Jorden værende Ukrudtsfrø meget lettere til Groening ved Drilskulturen end ved Brakbehandling, og da Ukrudtet altid skal ødelægges inden det sætter Frø, saa bliver Marken langt mere befriet fra Ukrudt ved Drilning end ved Heelbrak. Ved den sidste opoffres desuden et heelt Aars Afgrøde, medens man derimod ved den første erholder et værdifuldt Udbytte. Heraf de Fordele, som Drilskulturen medfører, saa fortræffelig at rense og skjørne Jorden mellem 2de Halmafgroder.

En velbearbejdet Mark med Rodvæxter efterlader Ageren i en udmærket Tilstand for de efterfølgende Afgrøder, og da betales de Arbejder, som Rodfrugternes Behandling udfordrede, for en stor Deel ved det forøgede Udbytte af samme; men tillige af de efterfølgende yppige Afgrøder, som vidne om, at Jorden har faaet en høiere Grad af Kultur. En Mark, som dyrkes med behakkede,

radfaaede Bærter, bør ansees som en Brak, der bliver besaaet med en for Menneſter og Dyr koſtbar Afgrøde, iſtedefor at Brakken paa ſædvanlig Maade knapt giver et Foder for hungrende Faar og Sviin.

Markens Behandling for Drilningen bør, ſom denne Afhandling ikke aldeles uvedkommende, her i Kort-
hed anføres. Den Behandling, ſom gaaer forud for Driloplægning, ligner en Brakbehandling. Den forſte Ploining ſkeer om Eſteraaret til fuld Dybde 2: ſaa dyb, ſom Madjorden beſindes at være; ſkulde noget af Underlaget følge med, lider Kartoffelen ikke heraf, hvor-
for man ved denne Ploining nok kan fordybe Madjor-
den noget, dog ei mere end $\frac{1}{2}$ Tomme. For at en paſſende dyb Ploining ſkal være nyttig, bør Marken være afgravet med bedækkede Grøfter. Om Foraaret harves og tromles Marken, indtil Jorden bliver rigtig fin, og da bearbejdes den paa tværs enten med Krog eller Plov; den harves og vendes da atter i ſamme Diemed ſamt ſkjørnes ved dyb Harvning, alt ſom Om-
ſtændighederne fordre det. Jorden bør nu være aldeles ſkjør og tjenlig til Drilning.

Har Ageren været ploiet i bredere eller ſmallere Bede, eller den er af løſere Beſtaffenhed, vil der ei findes mere Spor af Bedene; hvorimod, naar den er mere ſtiv og der er blevet anvendt dobbelte Bede, diſſe endnu for en ſtor Deel ville viſe ſig. I begge Tilfælde foretages nu Drilningen, ſom kan iværkſættes paa forſkiellige Maader; diſſe ere: enkelte Driller, hvilke
aanſes for hver Strimmel Ploven tager, og dobbelte Driller, ſaadanne ſom dannes af 2de Strimler. Saa-

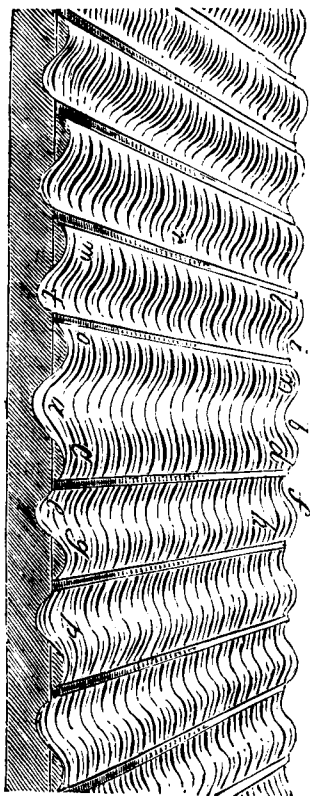
vel enkelte, som dobbelte Driller kunne pløies ved at Ploven føres fra eller mod den forhen dannede Fure, og omendstjøndt Drillernes Form paa begge Maader bliver den samme, er dog ikke desto mindre førstnævnte Maade at foretrække af Grunde, som nedenunder skulle anføres.

Enkelte Driller.

Antag at Marken, som skal drilles, har den længste Side, ved hvilken Drilningen altid bør begynde, aldeles lige og at Bedene endnu have deres Form. Da man paa stiv Jord vil beholde Markens Form, for at faae Jorden saa tør som mulig, bør Drillerne anlægges saaledes, at deres Brede passer ind mellem de aabne Furer. Ere Bedene 15 Fod brede, det Almindeligste i Skotland, saa optages et Beds Brede af 6 Driller, hver paa 30 Tommer; ere derimod Bedene 18 Fod brede, saa optages et Beds Brede af 8 Driller, hver paa 27 Tommers Brede. Er derimod Ageren jevn, kan hvilkensomhelst Brede forud bestemmes for Drillerne. I England, hvor man benytter meget smalle Bede, er den sædvanlige Afstand imellem Drillerne blot 18 Tommer, hvorved sikkerligen større Høst faaes pr. Td. Land; men da gaaer det paa en fuldkomnere Bearbejdnings Beføstning imellem Raderne. Afstanden mellem Drillerne til Roer bør ei overstige 27 Tommer fra hverandre; til Kartofler bruges paa forskjellig Jord Driller af 27, 30 indtil 36 Tommers Afstand fra hverandre. Afstanden mellem disse Driller for Kartofler bør ei være større end at Toppen, naar den er udvoret, ganske kan dække Marken.

Antag at Bedene have 15 Fods Brede, og at Jorden er stiv, bør Drillerne gjøres 30 Tommer brede. Paa den forudnævnte Side af Marken opsættes 3 Stofke i lige Linie paa Kanten af det 3die Beds nærmest Grøften beliggende Vandfure og 15 Tommer fra den Sidstes Midte. En Dpfuring lig den ved Bedes pløiningen optages her, ved at lægge 2 Strimler fra hinanden paa begge Sider af Linien. Aarsagen, hvorfor Dpfuringen gjøres paa Kanten af Bedet, er den, at naar Gjødningen siden bliver udført og Drillerne fløvede, kommer en Dril i Dpfuringens Sted og Vandfuren bliver paa sin gamle Plads mellem 2 Driller, som ligge paa Kanten af hvert Bed. Ved Fig. 14 forestiller ab Dpfuringen paa Kanten af Bedet. Naar Ploven føres fra a til b, oplægges Plovstrimlen cd, som paa Grund af, at Jorden er meget løs, falder ned paa den underliggende Jord; paa Forpløiningen vendes Hestene til Venstre og Ploven føres til ab fra b til a, og oplægger Strimlen no paa den upløiede Jord. Paa samme Maade gjøres Dpfuringen paa hvert 6te Bed over hele Marken; dog kan førend Marken er opfuret færdig, Drilningsarbeidet godt begyndes, og vedblive uforstyrret. For videre at forfølge Drilningen, asmaales fra a til e 30 Tommer, som er Drillernes forud bestemte Brede og til hvilken Maalning Plovkarlen benytter sin Plovspade, paa hvis Skaft Drillernes Brede er affat. Ploven føres nu fra e og til f, parallelt med den ved Dpfuringen fremkomne Strimmel cd og lægger sin Fure gh op paa den upløiede Jord. Hestene vendes derpaa til Venstre og

Fig 14.

ved den anden Ende af Drillerne afmaales en ligesaa stor Afstand, nemlig 30 Tommer fra b til i. Ploven føres fra i til t, oplæggende Strimlen lm paa den opløiede Jord og ved atter at vende til Venstre indsættes Ploven ved p, og lægger en Dril op der, lig med de øvrige. Plovkarlen behøver ei for hver Gang at afmaale Drillerne Brede, ifald han har hvad man kalder Die-maal; men naar nogle Driller blive lagt op uden Maalning, paasees blot, om disse have behørig Brede eller ei, og ved paafølgende Drilning rettes de Feil, som muligens kunne være be-

gaaede. Af den nu anførte Beskrivelse indsees det, at en Dril oplægges for hver Strimmel i Retningen ef og it ic.; med Undtagelse af selve Dpfuringen a b, da Ploven føres op og ned i samme Fure. Paa denne Maade, ved bestandig at vende Hestene til Venstre, dannes en Dril for hver Strimmel, indtil de to Bede paa

begge Sider af a b ere blevne drillede og det yderste Bed er drillet ligeud til Groftkanten. Saasnart dette er udført, begynder Plovkarlen at lægge Drillerne op ved næste Dpfuring paa samme Maade som det steete ved a b, saaledes at 2 Bede ogsaa blive drillede paa begge Sider af denne Dpfuring. Saaledes ere 2 Bede til Høire blevne drillede om den sidste Dpfuring og 2 Bede til Venstre om den næstfølgende; men da der var 6 Bede mellem hver Dpfuring, saa staaer endnu 2 tilbage. Disse oplægges nu samtidig med Drillerne paa den Maade, at Hestene bestandig vendes til Høire. Herved maa isærdeleshed Opmærksomheden være henvendt paa Drillerens Brede og især paa de 2 sidste, ved hvilke Drillerne fra de to Dpfuringer forenes. Plovkarlen maaler nu ikke alene Bedens Brede; men ogsaa Bredden af den Mark, som staaer tilbage at drilles, paa denne Maade. Finder han derved, at noget bliver tilbage meer eller mindre, end som der burde, bør dette fordeles lige paa hver af de overblevne Driller, som derved ikke betydelig afviger fra den rette Brede. At fordele det, som mangler i den bestemte Brede, paa ifkun et Par Driller er feilagtig. Ogsaa bør man paasee, at det udrillede Stykke er lige bredt i begge Ender, for at ogsaa Drillerne kunne blive det; i modsat Tilfælde afhjælpes denne Feil paa samme Maade, som forud er omtalt. Naar Drilningen mellem 2 Dpfuringer iværksættes, bør derfor mere end sædvanlig Opmærksomhed anvendes ved Drillerens Brede.

Atter en anden Maade at oplægge Driller paa, er følgende. I Stedet for at lægge de 2de Plovstrim-

ler ved a og b, Fig. 14, til hver sin Side, lægges med Ploven 2 Strimler sammen, hvilke danne en fuldkommen Dril i Vandfuren a b; Hestene vendes herved til Høire. Vedblivende at vende Hestene til samme Side, istedetfor som forhen til Venstre, asmaales og oppløies den næstfolgende Dril, som oplægges i Retning le, hvorved Strimlen lægges paa den uploiede Jord mod den aabne Fure, som optages af Ploven, da den foregaaende Dril blev lagt i samme Retning. Næstfolgende Dril oplægges i Retningen ti, hvorved Strimlen lægges paa samme Maade og i samme Retning imod den forrige Fure. Drilningen iværksættes paa denne Maade omkring den første Dpfuring over begge Siderne af de to Bede, og siden over de to Bede paa begge Sider af den næste Dpfuring. De mellemliggende to Bede drilles med Jagttagelse af ovennævnte Maalninger, for at bestemme Drillernes Brede paa den Maade, at Hestene nu vendes til Venstre istedetfor til Høire.

Den væsentligste Forskjel mellem begge Maader at drille paa, er Følgende: Paa den første lægges alle Plovstrimlerne fra Dpfuringen imod den ikke opdrillede Ager, Hestene vendes først til Venstre og ved Drilningen af de to sidste Bede mellem hver Dpfuring til Høire. Paa den anden Maade derimod lægges alle Strimlerne mod den drillede Ager; Hestene vendes til Høire; men ved de to forudnævnte Bedes Drilning vendes de til Venstre. Hvad Behandlingen af Hestene angaaer, saa bliver den omtrent den samme ved begge Drilningsmaaderne; men dette forholdet sig ikke saale-

des med selve Arbeidet. Da Plovstrimlen ifølge den sidste Methode lægges imod den Fure, som optages ved Oplægning af næstforegaaende Dril paa samme Side, hænder det isærdeleshed paa stiv Jord, som ei er fri for Klumper, eller paa let Jord, som er blandet med Kullesteen, at Klumperne eller Stenene rulle ned fra den løse Fure, naar den oplægges af Muldsjelen. Dersom Drillerne blot ere 27 Tommer brede, saa bliver denne Banfælighed endnu større end ved 30 Tommers Brede, da Drillen ei bliver saa skarp i Toppen. Klumperne eller Stenene blive liggende paa Bunden af Furerne, blandes der med Gjødning og hindre Kartoffelrøddernes frie Udviſling, og er saaledes til megen Skade. Ved den først beskrevne Maade undgaaes ganske denne Feil, da Klumper og Stene, som rulle ned fra Strimlen, falde paa den jevne Mark og bortføres paany med Ploven, som altid efterlader Drilfuren reen efter sig. Denne Maade er derfor langt at foretrække for den sidst beskrevne.

Naar Marken er aldeles jevn og uden Bede, gjøres Drillerne sædvanlig 27, stundom 28 Tommer brede. Driloplægningen skeer forresten eens paa begge Steder. Ved Opfuringen bør man være betænkt paa, at gjøre den i passende Afstand, for at den kan indeholde et vist Antal Driller, paa det at der ei skal opstaae nogen Banfælighed ved de sidste Driller. Saaledes, dersom Drillerne gjøres 27 Tommer brede, vil en Opfuring paa 90 Fod bestaae af 6 Bede, hvert paa 15 Fod, hvilket netop passer for 40 Driller. For at gjøre Opfuringen nsigtig, bør man drage et Par lodrette Fu-

rer til at maale i, saaledes som ved Bedpløiningen er bestrevent.

Dobbelte Driller.

Dpfuring til dobbelte Driller gøres anderledes end til enkelte. Antag at Bedene tydelig sees paa Marken, saa iværksættes Dpfuringen paa det ydre Beds yderste Side eller 15 Tommer fra den nærmeste Kant; ligesom ved Bedoplægningen bestaaer Dpfuringen her af 2 Strimler, som lægges paa begge Sider af den opstaaende Fure. Fra Dpfuringen udstiftes 2 lodrette Maalelinier, hvilke opføres paa den sædvanlige Maade. En duelig Plovkarl kan vissefælgelig undvære disse Linier; men en saa stor Dvælselse finder man ei hos ret mange, hvorfor det er bedre, at benytte denne Nettesnor ved Drillingen. Den iværksættes siden paa følgende Maade: Saasnart Strimlen *cd*, Fig. 14 er oplagt ved Dpfuringen *ab* langs Bedet og Grøstens Kant, vendes Hestene til Høire og Ploven føres nu i den bestemte Afstand imellem Drillerne, 30 Tommer, langs med Linien *fe*, og oplægger en Strimmel imod den forrige *cd*, som lagdes paa den jevne Jord; herved erhver Drillen en høi Kam. Denne Kam bliver sikkerfælgelig ei spids ved 30 Tommers Afstand mellem Drillerne; men ved 27 Tommer kan den, om man ønsker det, gøres ganske spids, ved at lade Ploven gaae ret dybt. Hestene vendes da til Venstre, og Ploven føres langs med *ef* og lægger Furen *gh* i modsat Retning paa den faste Jord. Ved atter at vende til Høire, kommer Ploven ned ved *p* og danner begge Siderne af Drillen *hg* o. s. v. Ingen Dpfuring i visse Afdelinger er nødven-

dig ved denne Pløiningsmaade, da hver Dril gøres fuldkommen færdig for sig, hvorfor man kun behøver at passe paa, at Drillerne faae deres ordentlige Bredde. Vil man paa samme Maade drille med flere Plove paa eengang, saa kan man, naar Dpfuringen er anvendt, gøre det med Jagttagelse af foranførte Regler.

Ligesom man har 2 Maader, at oplægge enkelte Driller paa, saa har man ogsaa 2 for dobbelte Drillers Oplægning. Den fra den nu anførte forskellige Maade at drille paa ligner den ved enkelt Drilning omtalte mindre tjenlige Methode for Drillers Oplægning. Da Maalestoffene blive udsatte paa samme Sted, som ved foregaaende Drilningsmaade, begyndes Pløiningen fra b til a, hvorved Strimlen no oplægges. Hestene vendes til Venstre og Ploven føres op i samme Fure fra a til b, oplæggende en mindre Strimmel mod c.d. Ved at vende til Høire føres Ploven ned ved fe; da der forud ei er optaget nogen Strimmel her, er den, som oplægges ved de, stor og fuldender Drillen de. Ved at vende Hestene til Venstre føres Ploven ned langs med den sidste Strimmel, men i Retningen fra e til f, hvorved en mindre Strimmel oplægges ved gh. Hestene vendes nu til Høire og fra p oplægges en større Strimmel, som fuldender Drillen o. s. v.

Samme Forskiel forefindes mellem disse 2 Maader at oplægge dobbelte Driller, som ved de enkelte. Efter den først anførte Maade lægges den større Dril op paa den faste Ager og Drillen gøres da færdig ved Hjælp af den mindre Strimmel, hvorimod en større Strimmel paa den sidst anførte Maade lægges ind

den allerede opdrillede Ager, og paa den mindre, først oplagte Strimmel. Den først omtalte Drillingsmaade for dobbelte Driller har i Praxis det Fortrin, at ingen Stene eller Klumper rulle ned fra Strimlerne i Furerne, og at den færdige Dril mindre er udsat for at trampes ned af Hestene. Skulde de oplagte dobbelte Driller, som en Folge deraf, at de dannes af en større og en mindre Strimmel, befindes at være skjæve, efter at Gjødningen er udført, Kartoflerne lagte og Drillerne fløvede, saa afhjælpes denne Feil, der skulde kunne foraarsage, at Kartofflen vorede ud paa Siden af Drillen, hvor de havde mindre Jord over sig, — ved at lade en let Harve eller Tromle gaae hen over de fløvede Driller. Er Marken aldeles jevn uden Bede, saa lægges Drillerne til hvilkensomhelst Brede; men som oftest paa 27 Tommers Afstand fra hverandre; isærdeleshed om man bruger 18 Fods brede Bede; thi 8 Driller, hver af 27 Tommers Brede, indtage netop et 18 Fods Bed. En Opsuring paa 6 Sitr. 18 Fods Bede indbefatter 64 Driller af 27 Tommers Brede; ønsker man derfor at anlægge 27 Tommers brede Driller, bør man anvende 18 Fods Bede. Paa en fuldkommen afgrøftet Mark gjør det mindre Skade, om en Dril skulde komme til at ligge i Båndsuren, som for størstedelen bliver fuld igjen ved Bearbejdningen.

Årsagen, hvorfor Dobbeltploven ikke benyttes til at oplægge Driller, er følgende: En god oplagt Dril bør være ligesaa høi, som dens halve Brede. En enkelt Plov kan oplægge en Dril til samme Høide, som

den øverste Kant af Muldfjelen, der i Almindelighed er 14 Tommer høi, og derfor kan man med sædvanlig Plov oplægge en 28 Tommer bred, skarp Dril. Er Drillen 30 Tommer bred, saa bliver enten den øverste Kant 2 Tommer bred eller ogsaa efterlades der i Drilfuren en lille trefantet Jordstrimmel upløiet af 2 Tommers Brede. Afstanden mellem Landsiden og den ydre Side af Muldfjelens øverste Rand er gjerne 18 Tommer; en Plov kan derfor med saavidt udstaaende Muldfjele med 2de Strimler oplægge en 36 Tommer bred, men ikke skarp Dril. Men da Drillerne sædvanlig gøres 27 Tommer brede, saa feres Ploven ikke midt i Furen mellem begge Drillerne, men affærer en Deel af den foregaaende Dril, hvis Side derfor gøres mere steil. En Dobbeltplow vilde oplægge en Dril bredere end nødvendigt og om Muldfjelene endogsaa kunne sættes nok saa tæt sammen, for at oplægge en Dril af 27 Tommer, saa vilde den dog ei kunne gaae $13\frac{1}{2}$ Tomme dybt, ei heller gøre Furen bred nok i Bunden, for at kunne modtage den tilstrækkelige Mængde Gødning.

En vel oplagt Dril bør ei ligne nogen Triangel, skjøndt den ofte afbildes saaledes. Den øverste Deel vilde i saa Fald have altfor lidt Jord og Drillfuren bliver da for smal, for rigtig at kunne udføre og sprede Gødningen deri. Den nedre Deel af Siderne maa derfor være temmelig opstaaende, saa at Drillens halve nederste Deel næsten bliver fiirkantet, naar den sees i Gjennemsnit og den øvre Halsdeel mere liig en Triangel. Herved blive Drillfurerne brede og rummelige i Bunden, og Drillerne faae megen Jord i den øverste

Deel, og det er meget lettere for Gjødningevognene eller Karrerne at kjøre imellem dem, uden at skade, da Hestene faae mere Plads til at gaae i, og Hjulene ei heller saa let gaae op over de med lige Sider forsynede Driller. Dobbeltploven derimod giver Drillerne en ganske urigtig Form, isærdeleshed om der skal føres Gjødning ud imellem dem.

Er Gjødningen udfjort og Drillerne færdige til at fløves, kan Dobbeltploven med Fordel anvendes her. Ved Kløvningen af Driller til Kartofler og Bønner bør denne ei udføres saa fuldkommen, at de nye Driller blive spidse, forsaavidt ei Tromlingen følger efter; thi i sidste Tilfælde er det bedre, at der bliver en Forbygning paa den øverste Kant af Drillen, for bedre at samle Foraars- og Sommervandet, og bedre at føre det til Planterne. Krogen kan ogsaa bruges til at fløve en Dril med; men det er vanskeligere med den at kjøre en lige Fure, end med en Plov, iffe heller vil Bunden blive saa reen og jevn, til Hinder for det overflødige Vand, som skal afledes derigjennem. Skal Drillerne fløves til Turnips, kan det udføres enten med Dobbelt- eller med Enkeltplow, hvilke ogsaa i fornævnte Tilfælde kunne anvendes; men hertil lægges de nye Driller spidse, for at alle Jordklumper og Stene kunne falde ned fra Toppen, hvilken da bestaaer af finere Jord, tjenlig for Frøet.

Hvad mere er at iagttage angaaende Drillkulturen forbigaaes, som liggende udenfor denne Afhandlings Dækkning.

For tilbørligt at kunne udføre en Bedoplægning og Drilploining udsordres, foruden Kundskab om Udførelsen, to nødvendige Betingelser: en duelig Plovkarl og en god Plov.

Efterskrift.

En gammel erfaren Landmand, som har drevet sin Haandtering med fortrinlig Indsigt og Iver og selv i mange Aar fulgt Ploven, har velvilligen meddeelt Udgiveren følgende Bemærkninger, som han fandt sig foranlediget til at fremsætte efterat have gennemlæst forestaende Afhandling:

Det hedder Side 477: „Gjøres Bedene bredere „end 18 Fod, saa maae de paa den stivere Jord kastes „mere end een Gang sammen for at faae Runding „nok;“ og Side 478: „Blot et Par Tommers Runding „paa et 16—18 Fods bredt Bed er tilstrækkelig paa „stivere Jord“.

Herved skal jeg tillade mig at bemærke: Det er ingen absolut Nødvendighed for at faae den her attraaede Bedrunding at pløie 2 Gange sammen; thi da Pløiningen ved denne hele Behandling med Rette kunde kaldes en Kunst, saa maa en duelig Plovkarl og kunne forstaae at indrette sin Pløining saaledes, at naar et Bed er færdigpløiet, maa det have den fornødne Runding, saa at Vandet kan jævnt glide over hvert halve Bed fra Ryggen til Vandsuren; dette kan opnaaes paa den Maade, at naar de første tvende Rygstrimler ere trukne med ordinair Tykkelse og oplagte tæt til hinan-

den, saa trækkes den næste Fure paa hver Side af disse til en Dybde af circa 6 Tommer, den 3die Omgang hver Fure 5 $\frac{1}{2}$ Tom. o. s. v., indtil den sidste Fure af Bedet ved Bandsfuren kun bliver circa 3 Tommer dyb; Bedet vil saa have en jevn Runding; dog burde da et Bed ikke være mere end 12—15 Fod bredt.

Naar nu en saaledes behandlet Mark — efterat have, som jeg antager, baaret Vintersæd, — atter skal pløies, saa stæer den her kaldte Bedomkastning, det er, at der bliver gjort Ryg hvor før var Bandsfure; da maae i det mindste de 3 à 4 første Træk ved hver Side af Bandsfuren stæe ved Dobbeltpløining, saaledes at Ploven gaaer 2 Gange i samme Fure; første Gang optages en noget tynd Plovstrimmel — eller Snit —, anden Gang stilles Ploven til en Dybde af 6 Tom. hvilket Snit lægges ovenpaa det først trukne; efterat de første 3 à 4 Omgange saaledes ere dobbeltpløiede, forholdes ligesom da et Bed blev oppløiet til Runding; da fremstaaer forsaavidt et fladt Bed.

De runde Bede ere at foretrække til Vintersæd, derimod turde de flade være at foretrække til Vaarsæd, dog med samme Omhyggelighed for Bandsfurer.

Fordelen af saaledes at bedpløie Jorden er udmærket skildret af Schwerz i hans Beskrivelse over det belgiske Algerbrug, 1ste Deel; men til saadan Pløining udfordres meget Overlæg og særdeles Noiagtighed i Udførelsen.

Derksom Præmipløininger foretoges med Bedpløining og bestyredes med fuldkommen Sagkundskab, saa vilde man for det Første saae anstueligt Begreb om,